

ութեամբ պաշտպանեց մերթ Լատինաց և մերթ Յունաց դէմ, և յաջողեցաւ Լատինաց արգելուլ մեր ազգային սեփականութիւնն եղող Գլխագրի խորանին վերայ պատարագել:

« Հոգելոյս Սրբազանն Երուսաղիմայ տարտուց բարձման Համար 1882-ին մայրաքաղաքս եկաւ, և 2—3 տարի ի զուր թափառելէ յետոյ, հիւանդացաւ և այս վիճակին մէջ էր որ Երուսաղէմ վերադարձաւ, երբ Ամեն. Յարութիւն Սրբազան Կ. Պօլսոյ Պատրիարք ընտրուեցաւ:

« Ետայի Սրբազան 21 տարի Պատրիարքական պաշտօն վարելէ և վանուց մէջ ազգի ազգի բարւոքումներ մոծանելէ յետոյ, վախճանեցաւ առանց մի մեծագոյն փափագանաց արժանանալու, այն է՝ Ա. Յակոբայ վանուց մեծաքանակ տարտուց բարձումը տեսնելու, որուն Համար այնքան աքնեցաւ: »

(Լոյս)

Ըստ սովորութեան՝ անցեալ Սեպտեմբեր ամսին Ա. Գէորգայ տօնի օրը կատարուեց Մայր Աթոռոյս ձեմարանի բացման 11-րդ տարեգարձը:

Ա. պատարագից յետոյ Մայր Աթոռոյս միաբանութիւնը ըստ իւրաքանչիւր աստիճանի եկեղեցական սպասուք թափօրով ուղղուեց դէպ ի ձեմարան՝ Աթոռոյս արտաքին՝ դէպ ի գիւղը տանող դարպասից: ձեմարանի աշակերտք զոյգ զոյգ յառաջընթաց էին թափօրին, նոցա հետևումէին երգեցիկներ խումբը՝ « Քաջամարտիկ » շարականը երգելով: Թափօրը կանգ առաւ ձեմարանի հիւսիսային դրան առաջ, ուր Հանգուցեալ ի Տէր Գէորգ Գ. Կաթողիկոսին հոգեհանգիստ կատարելուց յետոյ, սկսուեց գպրոցական հանդէսը, իսկ հոգեւորական գասը և վաղարշապատու առաջաւորք կիսաբոլորակ շրջանով նստեցին իրանց յատկացեալ աթոռների վերայ՝ յաջմէ և յահեկէ Ամենապատիւ Տեղակալ Մկրտիչ Սրբազան Հօր: Գպրոցական հանգէսը բացուեց նորին Ամենապատիւ Սրբազնութեան հրամանաւ Արժ. Յուսիկ վարդապետի բերանացի ատենաբանութեամբ, որից յետոյ մէջ ընդ մէջ երգեցողութեամբ ի կողմանէ աշակերտաց երկու ուսանողներ ճառեր կարդացին: Ապա ձեմարանի Տեսուչ Մեծ. Պ. Նիկողայոս Խորովեան կարդաց ձեմարանի 1884/3 ուսումնական շրջանի

տեղեկագիրը, որ ամսողջապէս կրդենք ամսագրոյս հետեւեալ ամսատետրակում ի գիտութիւն ընթերցողաց:

ՎԵՀԱՓԱՌ Տ. Տ. ՄԱԿԱՐ ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ՏՓԻՒՍՈՒՄՆ.

(ՏՖԷԷԷԷ ԼԵԳԵՆԷՆԵ).

Ամսոյս 11-ին, ուրբաթ օրը, Թիֆլիսի հայոց եկեղեցիներէ անընդհատ զանգահարութիւնը իմաց տուեց քաղաքի ազգաբնակութեանը նորահաստատ Վեհափառ կաթողիկոսի մօտալուր գալուտը: Առաւօտեան 10 ժամից արգէն, այն փողոցները, ուր տեղից պէտք է անցնէր Հայրապետը, զարդարուած էին գորգերով: Հանդիսատեսներէ բաղմութիւնը, որոնց մէջ բաղմութիւն օտարականներ էին նկատուում, ժողովուած էր այդ փողոցներէ երկու կողմը, և տների լուսամուտներում: Տասն և մէկ ժամին երկաթուղու առանձին գնացքը բերեց Նորին Վեհափառութեանը Թիֆլիսի կայարանը, ուր Նորան գիմաւորեցին՝ թեմիս Արքազան Առաջնորդը, քաղաքագլուխը և մօտ 16 իրաւասու, Թիֆլիսի փոխ-նահանգապետը, ոստիկանապետը և այլ սրտտուաւոր անձինք: Երկաթուղու կայարանից Նորին Վեհափառութիւնը քառաձի կառքով մտաւ քաղաք: Հայրապետական կառքի առաջից գնում էր մի խումբ ժանդարմների, իսկ յետեւից ընթանում էին կառավարչապետի թիկնապահ ձիաւորները: Կուր գետի աջ կողմը, Միքայէլեան կամուրջի ծայրին, Նորին Վեհափառութեան դիմաւորեց հոգեւորականաց դասը զգեստաւորուած, հոգեւոր երգասացութեամբ և առանձին իմն ծիսակատարութեամբ: Այնուհետեւ հոգեւոր թափօրը համաքայլ յառաջ ընթացաւ դէպի Վանաց Մայր-եկեղեցին: Կամուրջից մինչեւ եկեղեցին, փողոցի աջ և ձախ կողմը, կանգնեցրած էին քաղաքի արհեստաւորաց դասակարգերը (համբարները) իրանց գրօշակներով: Ամպհովանին, որի տակ ընթանում էր Նորին Վեհափառութիւնը, բռնած ունէին չորս հայազգի ատիճանաւոր, Նորին Վեհափառութեան թեւակցում էին՝ Ղարաբաղու Առաջնորդ Գրիգոր Արքեպիսկոպոս Սագինեանը, Սինօղի անդամ Յովակիմ եպիսկոպոսը, Ղարապ Առաջնորդ Գրիգորիս եպիսկոպոսը և Հախպատու վանահայր Վարդան արքեպիսկոպոսը: Կարգապահութիւնը կատարեալ էր: